

2. Ilyash O., Lupak R., Dzhadan I., Kolishenko R. Assessing Structural Components of Investment and Innovation Provision of Economic Security in the Basic Types of Economic Activity. *Journal of Economy Culture and Society*. 2021, no. 63, pp. 17-37.

3. Ilyash O., Smoliar L., Lupak R., Duliaba N., Dzhadan I., Kohut M., Radov D. Multidimensional analysis and forecasting the relationship between indicators of industrial-technological development and the level of economic security. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 2021, no. 5(113), pp. 14-25.

4. Kutsyk P., Lupak R., Shchupakivskyi R., Kachan O., Virt M. Conceptual principles of coordination of sectoral structural changes with the need to ensure the competitiveness of the economy in the conditions of digital transformations. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, 2024, no. 2(55), pp. 346-361.

РЕГЕНЕРАТИВНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО ЯК ЕЛЕМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО АГРОБІЗНЕСУ В ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Білоусько Р.С., здобувач PhD*,

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5949-7945>

Україна, як і інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. Відповідно, для встановлення стратегічних орієнтирів національного розвитку України на період до 2030 року було розпочато процес адаптації Цілей сталого розвитку, які були окреслені в резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 25.09.2015 р. [1]. Національні Цілі сталого розвитку (ЦСР), які задекларовані відповідним Указом Президента України [2], стали, насамперед, базою для інтеграції зусиль бізнесу та суспільства, спрямованих на забезпечення економічного зростання, соціальної справедливості та відповідальності, а також, раціонального природокористування.

Серед означених ЦСР – подолання голоду та бідності, міцне здоров'я і благополуччя, чиста вода, гідна праця та економічне зростання, відповідальне споживання та виробництво, пом'якшення наслідків зміни клімату, захист екосистем, промисловість, інновації та інфраструктура – прямо чи опосередковано відносяться до розвитку аграрного сектору України, а їх досягнення можливо лише на інноваційних засадах.

* Науковий керівник – Петров В.М., к.е.н., доцент

За даними Всесвітньої організації інтелектуальної власності, яка розраховує та аналізує Глобальний інноваційний індекс за більш, ніж 80-ю складовими, за результатами 2024 року Україна продовжує зниження власних позицій. Так, Україна опустилась на п'ять позицій у порівнянні із минулим роком та посіла у рейтингу 60-те місце. В групі країн із доходами «нижче середнього» наша країна посідає 4-те місце [3]. Серед негативних тенденцій, які, перш за все, пов'язані з триваючою війною можна відмітити падіння показників, пов'язаних з інституціями, людським капіталом і науковими дослідженнями, проблеми в сфері освіти, зменшення припливу прямих іноземних інвестицій, песимізація розвитку інфраструктури. Серед позитивних – тенденція 2014-2024 років свідчить про те, що Україна належить до економік, інноваційний розвиток яких здійснюється випереджальними щодо економічного розвитку темпами, що в свою чергу, дозволяє сподіватися на прискорене повосенне відновлення країни на інноваційній основі.

Враховуючи вищезазначене, ми можемо сказати, що пріоритетом як зараз, так й в повосенні часи повинні стати технології, які пропонуються на ринку інновацій для сільськогосподарського виробництва.

Адаптація інноваційних технологій до клімату України, її ґрунтів, особливостей організації тваринницьких галузей сприятиме пришвидшеному відновленню та сталому розвитку аграрного сектору економіки.

Як приклад, розглянемо технологічні засади регенеративного землеробства та його значення для суб'єктів агробізнесу. Насамперед, визначимо, що регенеративне сільське господарство в цілому об'єднує багато сільськогосподарських практик, метою яких визначено природне підвищення якості ґрунту (відновлення родючості забруднених або виснажених ґрунтів) та які спираються на природні та традиційні методи у землеробстві у всьому світі, а також на сучасні дослідження та інновації у сталому сільському господарстві [4]. Потрібно відмітити, що регенеративне сільське господарство не є тотожним органічному землеробству, пермакультури, агроекологічному землеробству, оскільки передбачає більш ґрунтовний процес інтеграції всієї людської діяльності (включаючи сільське господарство) у навколишнє середовище з урахуванням розвитку природних екосистем. Фермери, які переходять від традиційного землеробства до регенеративного, застосовують низку технологічних прийомів, серед яких: зменшений

обробіток ґрунту (відновлення та збереження структури ґрунту, утримання вологи, дренаж); використання покривних (багаторічних) культур (із подальшим використанням отриманої біомаси для відновлення родючості); зменшення (виключення) використання синтетичних ресурсів (добрива, засоби захисту рослин); використання органічних добрив та оптимальне управління поживними рештками (мульчування органічними матеріалами). Результатом запровадження окреслених технологічних змін є отримання врожаїв, за обсягами, не меншими за застосування звичайних технологій, але значно вищої якості, що стає конкурентною перевагою на ринку аграрної продукції [5].

Потрібно також зазначити, що регенеративне сільське господарство є більш складним в організації та управлінні, але дозволить здійснити перехід суб'єктам агробізнесу до циркулярної економіки [6], сприятиме оптимізації витрат, збільшенню доходів та ощадливому ставленню до ресурсів, навколишнього середовища та досягненню цілей сталого розвитку України.

Література:

1. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. URL: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf (date of application: February 5, 2025).

2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> (дата звернення: 05.02.2025).

3. Глобальний інноваційний індекс 2024: як Україна зберігає інноваційний потенціал в умовах війни URL: <https://nipo.gov.ua/hlobalnyi-innovatsijnyi-indeks-24/> (дата звернення: 01.02.2025).

4. Що таке регенеративне сільське господарство. URL: <http://eco-ukraine.com.ua/hrunty/143-shcho-take-reheneratyvne-silске-hospodarstvo.html> (дата звернення: 01.02.2025).

5. Білоусько Т.Ю., Білоусько Р.С., Химич О.В. Оцінка впливу інноваційних технологій на ефективність ринкової конкуренції в Україні. *Здобутки економіки: перспективи та інновацій.* 2024. № 9. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13268380>

6. Білоусько Т. Циркулярна економіка в контексті досягнення цілей сталого розвитку. *Економіка та суспільство.* 2024 № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-52>